

INFORMACIÓ SOBRE LA TUBERCULOSI

Què és la tuberculosi?

La tuberculosi és una malaltia infecciosa causada per un bacil. Pot afectar qualsevol part del cos, però generalment es situa als pulmons. Que una persona amb tuberculosi pugui contagiar depèn del tipus de lesió que tingui i del lloc on sigui.

Les persones que pateixen tuberculosi poden tenir símptomes. Els més comuns són tos de més de dos setmanes de duració, debilitat o fatiga, pèrdua de pes, desgana, febre, i en ocasions sang en l'esput. Aquesta malaltia actualment es guareix seguint un tractament antibiòtic que sol durar sis mesos. A les tres setmanes de tractament els malalts no contagien i poden tornar a la seva vida normal.

Com es contagia?

La tuberculosi és transmissible, però no tots els malalts són contagiosos. Per que un malalt sigui contagiós ha de tenir la malaltia en els pulmons o la laringe, cosa que permet que els bacils surtin a l'aire amb la tos o esternuts. Les persones que han estat en contacte continuat en un espai tancat amb algú amb aquest tipus de malaltia són les que tenen major risc de contagi. Les persones que estan en contacte amb un malalt que tingui una tuberculosi pulmonar o laríngia són les que tenen possibilitats de contagiar-se.

Què passa quan una persona es contagia?

El primer contacte amb el bacil de la tuberculosi no sols causar malaltia. Les defenses del cos quasi sempre són capaces de controlar el bacil, que queda latent. Quan això passa es diu que la persona té una infecció latent. Moltes persones amb infecció latent no desenvolupen la malaltia.

La tuberculosi era una malaltia molt freqüent al nostre país fins fa poc. Per això quasi totes les persones que ara tenen més de 40 anys han tingut contacte amb el bacil. Les persones amb infecció latent donen positiu en la prova de la tuberculina però no estan malaltes ni poden contagiar la malaltia. També poden tenir aquesta prova positiva les persones que de petites van rebre la vacuna de la tuberculosi, que avui en dia no s'utilitza a Catalunya donat que era poc eficaç.

En les persones infectades amb el bacil de la tuberculosi pot donar-se la malaltia si per algun motiu disminueixen les seves defenses. Però això es pot evitar amb un tractament preventiu que es diu quimioprofilaxi.

Quan apareix un cas de malaltia tuberculosa a la comunitat, els serveis de salut pública recomanen estudiar a les persones en contacte proper al malalt per detectar infectats recents i altres casos. Es considera que tenen risc les persones que passen almenys una hora al dia amb el malalt, de manera continua i en un espai tancat.

Què és la prova de la tuberculina ?

Aquesta prova (que també s'anomena Mantoux) permet el diagnòstic de la infecció tuberculosa i consisteix en injectar, entre pell i pell, una substància en la cara anterior de l'avantbraç (tuberculina o PPD). Si entre les 48 i 72 hores es produeix un enduriment vermellós, es considera que el resultat es positiu. La reacció desapareix als pocs dies i no comporta cap perill per a la salut.

La reacció positiva confirma que hi ha contacte previ amb el microbi, però no significa necessàriament que es pateixi la malaltia.

Com actuen els serveis de salut pública?

- Es realitza la prova de la tuberculina a totes les persones exposades a patir la malaltia. Si el resultat es positiu es fa una radiografia de tòrax i altres proves per saber si la persona està malalta o només infectada. Així es pot donar el tractament a qui el tingui indicat. Serà preventiu per als infectats recents, i de curació per als malalts.
- En algunes situacions, si el resultat de la prova de la tuberculina es negatiu es repeteix als dos mesos. Així s'evita que passi desapercebut un infectat recent que encara no hagi donat positiu a la prova.
- Excepcionalment en alguns d'aquests casos pot ser útil un tractament antibiòtic (quimioprofilaxi primària) com a mesura preventiva addicional per aquelles persones que hagin tingut un major risc de contagi, mentre s'espera a poder repetir aquesta prova. És el metge amb el seu criteri expert qui decideix sobre aquests casos.

Què cal saber de la tuberculosi ?

- La tuberculosi és una malaltia que es guareix seguint el tractament antibiòtic.
- Les persones de qualsevol edat que presenten tos de més de dos setmanes de duració han de consultar el seu metge, sobretot si tenen sang a l'esput, febre, debilitat i pèrdua de la gana.
- Les persones amb infecció tuberculosa latent que només tenen la prova de la tuberculina positiva no contagien a ningú ni pateixen la malaltia.
- Les persones que han estat en contacte de manera continuada amb un malalt pulmonar han de ser estudiades pels serveis de salut pública per diagnosticar aviat les infeccions recents o altres casos.